

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ НОСОВЕЦЬ ПРОТИ УКРАЇНИ ”

(Заява № 32021/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

26 квітня 2006 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Носовець проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), що засідав палатою у складі:

п. ЛОРЕНЦЕН (P. LORENZEN), *ГОЛОВА*,
ПАНІ С. БОТУЧАРОВА (S. BOTOUSCHAROVA),
п. В. БУТКЕВИЧ (V. BUTKEVYCH),
ПАНІ М. ЦАЦА-НИКОЛОВСЬКА (M. TSATSA-NIKOLOVSKA),
п. Р. МАРУСТ (P. MARUSTE),
ПАНІ Р. ЄГЕР (R. JAEGER), *СУДДІ*,
ТА ПАНІ К. ВЕСТЕРДІК (C. WESTERDIEK), *СЕКРЕТАР СЕКЦІЇ*,
ПІСЛЯ ОБГОВОРЕННЯ В НАРАДЧІЙ КІМНАТІ 3 КВІТНЯ 2006 РОКУ,
ВИНОСИТЬ ТАКЕ РІШЕННЯ, ЩО БУЛО ПРИЙНЯТО ТОГО Ж ДНЯ:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 32021/03), поданою до Суду громадянином України паном Олексієм Павловичем Носовцем (далі — заявник) 23 серпня 2003 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція).

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений своїми Уповноваженими — пані Валерією Лутковською і паном Юрієм Зайцевим, Міністерство юстиції України.

3. 7 травня 2004 року друга секція прийняла рішення передати цю заяву на комунікацію Уряду. Відповідно до положень п. 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив одночасно розглянути справу по суті та питання її прийнятності.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1944 році і постійно проживає у м. Торез, Україна.

5. Трьома рішеннями від 16 червня 2000 року комісія з трудових спорів задовольнила вимоги заявника і наказала його роботодавцю — шахті «Прогрес» (державне підприємство) сплатити йому суму в розмірі 2666,74 грн¹ для виплати заборгованості з заробітної плати, суму в розмірі 8760,01 грн² для виплати одноразової допомоги, а також суму в розмірі 8535,32 грн³ для виплати компенсації за нещасний випадок на робочому місці.

6. У 2001 і 2002 роках заявник отримав суму, присуджену йому для виплати одноразової допомоги.

7. Через те що інші два рішення залишалися невиконаними, заявник звернувся до місцевого відділу державної виконавчої служби, яка у листі від 21 листопада 2003 року поінформувала його, що у березні 2003 року шахту «Прогрес» і кілька інших державних підприємств було об'єднано в одне підприємство — «Торезантрацит», і виконання рішень, прийнятих не на користь цих підприємств, було призупинено, доки Торезький міський суд не прийме рішення про передачу зобов'язань цих підприємств його наступнику — «Торезантрацит».

8. 2 червня 2004 року заявник отримав усю суму, належну йому відповідно до цих рішень. Того ж дня виконавче провадження було закрито.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідне національне законодавство зазначено у рішенні «*Ромашов проти України*» (Ukraine) (заява № 67534/01, від 27 липня 2004 року, пункти 16-19).

ЩОДО ПРАВА

I. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

10. Через тривале виконання двох рішень комісії з трудових спорів, якими заявнику було присуджено суми на виплату заборгованості з заробітної плати і компенсації за нещасний випадок на робочому місці, він вважає себе жертвою порушення його прав на ефективний засіб юридичного захисту та на право мирно володіти своїм майном. Він посилається на статтю 1 Першого протоколу і статтю 13 Конвенції, що відповідно процитовані:

С т а т т я 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

С т а т т я 13

«Кожен, чії права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

11. Уряд дорікає заявнику, що той не вичерпав усіх національних засобів юридичного захисту, а саме — не оскаржив дії чи бездіяльність державної виконавчої служби стосовно виконання рішень, прийнятих на його користь.

12. До того ж Уряд дорікає йому в тому, що він не вичерпав засобів юридичного захисту з огляду на перерахунок суми, що була присуджена йому рішеннями, прийнятими на його користь, враховуючи рівень інфляції.

13. Уряд також оскаржує статус заявника як «жертви» відповідно до статті 34 Конвенції, оскільки відповідні рішення були виконані повною мірою.

14. Заявник не надав своїх зауважень у відповідь на зауваження Уряду. Проте він підтвердив свій намір підтримувати заяву.

15. Суд зауважує, що аналогічні доводи Уряду вже неодноразово відхилялися в багатьох рішеннях Суду (див., наприклад, «*Войтенко проти України*» (Voïtenko c. Ukraine), заява № 18966/02, пункти 31 та 35, від 29 червня 2004 року; згадана вище *Ромашов (Romachov)*, п. 27, «*Торопов проти України*» (Тогоров c. Ukraine) (заява № 19844/02, п. 21, від 4 жовтня 2005 року). Суд не вбачає жодних підстав для іншого висновку з цього приводу. Отже, Суд зауважує, що необхідно відхилити попередні заяви Уряду.

16. Суд зауважує, що ця заява не може бути визнаною явно необґрунтованою у сенсі п. 3 статті 35 Конвенції. До того ж Суд не встановив жодної іншої причини її неприйнятності.

II. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

17. У своїх зауваженнях Уряд висунув аналогічні доводи, що й у справах *Войтенка* (Voïtenko) та *Кацюка* (Katsyuk), що мали на меті довести відсутність порушення статті 1 Першого протоколу (див. вищезгадане рішення «*Войтенко проти України*» (Voïtenko c. Ukraine), п. 55; «*Кацюк проти України*» (Katsyuk c. Ukraine), заява № 58928/00, п. 61, від 5 квітня 2005 року).

18. Суд передусім нагадує, що державний орган не може посилається на відсутність коштів для виплати боргу, що ґрунтується на судовому рішенні, та що значні затримки виконання судового рішення порушують право, яке захищено статтею 1 Першого протоколу (див. «*Бурдов проти Росії*» (Bourdovc. Russie), заява № 59498/00, пункти 35 та 40, СЕОН 2002-II). Звідси випливає, що, не вживаючи впродовж приблизно чотирьох років заходів, необхідних для виконання остаточних судових рішень у цій справі, українські органи влади частково позбавили положення статті 1 Першого протоколу їх корисного ефекту.

19. Звідси випливає, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу.

III. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ

20. Уряд заявляє, що національне законодавство надавало заявнику ефективні засоби юридичного захисту, які дозволяли йому оскаржити невиконання судового рішення на його користь, а саме — порядок оскарження дій чи бездіяльності державної виконавчої служби стосовно виконання судових рішень.

21. Суд посилається на свої висновки (див. пункт 15 вище) стосовно заяв Уряду про невичерпання національних засобів юридичного захисту. Через ці самі причини Суд встановлює, що заявник не мав ефективних національних засобів юридичного захисту, гарантованих статтею 13 Конвенції, які дозволяють відшкодувати шкоду, що спричинена затримкою, яка виникла під час провадження у цій справі.

22. Звідси випливає, що мало місце порушення статті 13 Конвенції.

IV. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

23. Відповідно до статті 41 Конвенції,

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

24. Суд зауважує, що заявник не подав вимоги про справедливую сатисфакцію упродовж відведеного строку. У своїх попередніх листах він вимагав суму в розмірі 50 000 грн¹, у своїй відповіді на лист-попередження він підтвердив своє бажання підтримувати заяву. Таким чином, Суд постановляє, що заявник зазнав певної моральної шкоди, яка не може бути відшкодована лише визнанням стверджуваних порушень. Однак сума, яку вимагає заявник на відшкодування моральної шкоди, є надмірною. Суд, на засадах справедливості, як це передбачено у статті 41, присуджує заявнику 1600 ЄВРО як відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

25. Заявник не зробив жодної вимоги з цього приводу.

С. Пеня

26. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки (*le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal*) Європейського центрального банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу;

3. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 13 Конвенції;

4. *Вирішує*, що:

а) держава-відповідач має сплатити заявнику впродовж трьох місяців від дати, коли це рішення стане остаточним відповідно до п. 2 статті 44 Конвенції, 1600 ЄВРО (одна тисяча шістсот ЄВРО) за моральну шкоду. Ця сума має бути конвертована в українську гривню за курсом на дату сплати, враховуючи будь-який податок, що може бути утриманий із заявника;

б) у випадку невиконання чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної заявнику суми на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці (*le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal*) Європейського центрального банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку;

5. *Відхиляє* інші вимоги щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою та повідомлено письмово 26 квітня 2006 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

К. ВЕСТЕРДІК (C. WESTERDIEK)

П. ЛОРЕНЦЕН (P. LORENZEN)

СЕКРЕТАР

ГОЛОВА